

**ZARZĄDZENIE ZASTĘPCZE
WOJEWODY MAZOWIECKIEGO**

z dnia ...9...11... 2017 r.

w sprawie nadania nazwy ulicy

Na podstawie art. 6 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (Dz. U. poz. 744 oraz z 2017 r. poz. 1389) zarządza się, co następuje:

§ 1. Zmienia się dotychczasową nazwę ulicy położonej w m. st. Warszawa z Wincentego Rzymowskiego na Przemysława Gintrowskiego.

§ 2. Wykonanie zarządzenia powierza się Prezydentowi m. st. Warszawy.

§ 3. Zarządzenie podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego i wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Uzasadnienie

W dniu 2 września 2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz. U. poz. 744), zwana dalej „ustawą”. Ustawa została zmieniona ustawą z dnia 22 czerwca 2017 r. o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz. U. poz. 1389).

Zgodnie z brzmieniem art. 6 ust. 1 ustawy, obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, upamiętniające osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób, właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego zmienia w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. Stosownie do art. 1 ust. 2 ustawy za propagujące komunizm uważa się także nazwy odwołujące się do osób, organizacji, wydarzeń lub dat symbolizujących represyjny, autorytarny i niesuwerenny system władzy w Polsce w latach 1944-1989.

Na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy w przypadku niewykonania obowiązku przez właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego, wojewoda wydaje zarządzenie zastępcze, w którym nadaje nazwę zgodną z art. 1 ustawy w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym upłynął termin na podjęcie działań przez organ jednostki samorządu terytorialnego.

Rada m.st. Warszawy nie wykonała ustawowego obowiązku i nie dokonała zmiany nazwy Wincentego Rzymowskiego. Wojewoda zwrócił się, w trybie art. 6 ust. 3 ustawy, do Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu o wydanie opinii potwierdzającej niezgodność nazwy obowiązującej w dniu wejścia w życie ustawy z art. 1. Na mocy art. 6 ust. 3 w związku z art. 2 ust. 3 ustawy oczekiwanie na opinię wstrzymuje bieg terminu na wydanie zarządzenia zastępczego. Opinia IPN wpłynęła do

organu nadzoru w dniu 9 listopada 2017 r. (pismo z dnia 9 listopada 2017 r. znak: BUW-940-229(2)/17).

W ocenie Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu nazwa Wincentego Rzymowskiego wypełnia normę art. 1 ustawy.

Wincenty Rzymowski (1883–1950) był przed wojną pisarzem, publicystą, wydawcą, zaś po 1944 r. prokomunistycznym działaczem politycznym, wysokim funkcjonariuszem państwowym i jednym z propagandowych filarów systemu stalinowskiego w Polsce. Urodził się 19 lipca 1883 r. w Mławie. Przed II wojną światową nie utrzymywał żadnych kontaktów z ruchem komunistycznym. W okresie międzywojennym był redaktorem naczelnym m. in. „Kurierza Porannego” i tygodnika „Epoka”. Był wówczas publicystą, zwolennikiem rządzących Polską środowisk piłsudczykowskich. Wspierał m.in. działania przeciw tzw. Centrolewowi. W latach 1933–37 był też członkiem Polskiej Akademii Literatury (zmuszony do ustąpienia pod zarzutem plagiatu). Od 1937 r. był współzałożycielem Klubów Demokratycznych. Współorganizował Stronnictwo Demokratyczne i został członkiem jego władz. Uczestniczył w redakcji programu SD. Wojnę spędził w Krzemieńcu. W kwietniu 1944 r. znalazł się w Moskwie, gdzie został pozyskany do współpracy przez stalinowskich działaczy tzw. Związku Patriotów Polskich. W tym czasie w pełni przeszedł na pozycje prokomunistyczne. Dzięki temu na terenie okupowanej przez Armię Czerwoną „Polski Lubelskiej” w lipcu 1944 r. został szefem „resortu kultury i sztuki” w stworzonym przez Stalina Polskim Komitecie Wyzwolenia Narodowego, a od grudnia 1944 r. był „ministrem kultury i sztuki” w marionetkowym Rządzie Tymczasowym. Przydzielono mu także „mandat poselski” do Krajowej Rady Narodowej. W międzyczasie od sierpnia do września 1944 r. Rzymowski był też „przedstawicielem” PKWN w Moskwie. W lipcu 1944 r. grupa działaczy Stronnictwa Polskiej Demokracji, która oderwała się od konspiracyjnego SD, wraz z grupą wydelegowanych do tych działań komunistów ogłosiły samowolnie „odtworzenie” Stronnictwa Demokratycznego. We wrześniu 1944 r. Rzymowski formalnie został Przewodniczącym Zarządu Głównego „odtworzonego” w ten sposób SD. Od września 1945 r. do października 1949 r. był przewodniczącym CK SD. Później aż do śmierci był honorowym przewodniczącym SD. Od maja 1945 r. do lutego 1947 r. pełnił funkcję ministra spraw zagranicznych w utworzonym na mocy postanowień konferencji jałtańskiej Tymczasowym Rządzie Jedności Narodowej. Był posłusznym narzędziem w rękach Stalina i komunistów, decydujących w pełni o działaniach TRJN na forum międzynarodowym. W lutym 1947 r. przeszedł na stanowisko ministra bez teki, które piastował do końca życia. W 1947 r., po opublikowaniu wyników sfałszowanych przez komunistów „wyborów”, ogłoszono, że Wincenty Rzymowski uzyskał „mandat poselski”. W latach 1947–1948 kierował „Klubem Poselskim Stronnictwa Demokratycznego”. Uczestniczył w rozprawie z opozycją demokratyczną i w budowie systemu totalitarnego w Polsce. W pełni akceptował fasadową rolę SD w nowym systemie władzy. Był jedną z twarzy stalinizmu w Polsce. Zmarł 30 kwietnia 1950 r. w Warszawie.

Stosownie do brzmienia art. 1 i 6 ust. 1 ustawy wskazać należy, że podstawowym jej założeniem było skuteczne wyeliminowanie z przestrzeni publicznej nazw propagujących symbole ustrojów totalitarnych, przy poszanowaniu miejsc pochówku, grobów i cmentarzy, a także własności prywatnej. Przedsięwzięcie zmiany nazw jest jednym z elementów polityki historycznej, jako kategorii historii służącej kształtowaniu świadomości historycznej

społeczeństwa, w tym świadomości gospodarczej i terytorialnej oraz wzmocnieniu publicznego dyskursu o przeszłości w kierunku pielęgnowania więzi narodowych niezależnie od bieżącej polityki państwa. Polityka historyczna dotyczy interpretacji faktów, bytów i zdarzeń oraz jest rozpatrywana w kategoriach racji stanu społeczeństwa i narodu, jako element mający charakter długofalowy i stanowiący fundament państwa.

Na mocy art. 6 ust. 2 i 3 ustawy organ nadzoru jest zatem zobligowany do wydania zarządzenia zastępczego dokonującego zmiany nazwy z ulicy Wincentego Rzymowskiego na ulicę Przemysława Gintrowskiego.

Przemysław Adam Gintrowski urodził się 21 grudnia 1951 r. w Stargardzie Szczecińskim. Polski kompozytor, pieśniarz, kompozytor muzyki filmowej, inżynier i nauczyciel. Ukończył VI Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Reytana w Warszawie (1969 r.), w którym działał w szkolnym zespole muzycznym „Między niebem a ziemią” (m.in. ze Stanisławem Krupowiczem), i studia na Wydziale Mechanicznym Energetyki i Lotnictwa Politechniki Warszawskiej z tytułem inżyniera (1973 r.).

Debiutował w 1976 roku na przeglądzie w warszawskiej Riwerze piosenką Epitafium dla Sergiusza Jesienina. Niedługo później, w 1979 r., wspólnie z Jackiem Kaczmarskim i Zbigniewem Łapińskim stworzyli trio i przygotowali program poetycki Mury. Tytułowa piosenka programu, Mury, oparta na utworze katalońskiego barda Lluisa Llach'a L'Estaca – stała się nieformalnym hymnem „Solidarności” i symbolem walki z reżimem. Kolejne programy, jakie stworzyli w tym składzie, to Raj i Muzeum. Na XIX Krajowym Festiwalu Piosenki Polskiej w Opolu otrzymał wraz z Jackiem Kaczmarskim II nagrodę za piosenkę Epitafium dla Włodzimierza Wysockiego autorstwa Kaczmarskiego.

Gintrowski pracował jako kompozytor muzyki filmowej – przez następne dziesięć lat stworzył muzykę do ponad dwudziestu filmów fabularnych i seriali (m.in. do serialu Zmiennicy). Koncertował poza oficjalnymi scenami (m.in. w pomieszczeniach warszawskiego Muzeum Archidiecezji), a wykonania studyjne jego piosenek nagrywane nieoficjalnie (w trakcie realizacji nagrań muzyki do filmu Matka Królów nielegalnie nagrał w studio państwowej telewizji płytę Pamiątki, a później w podobny sposób utrwalony został program Raport z oblężonego miasta w studio warszawskiej Akademii Muzycznej), wydawane były w drugim obiegu. Życie codzienne Gintrowskiego było całkowicie podporządkowane działalności podziemnej, przykładem dyspozycyjności była gotowość do prowadzenia koncertów organizowanych ze względów bezpieczeństwa jedynie z kilkugodzinnym wyprzedzeniem.

Piosenki Gintrowskiego opierały się najczęściej na tekstach Jacka Kaczmarskiego, Zbigniewa Herberta, Tomasza Jastruna, Krzysztofa Marii Sieniawskiego, Jerzego Czecha, Tadeusza Nowaka i Marka Tercza.

W latach 80. nawiązał współpracę z Krystyną Jandą, przygotowując autorski spektakl Kamienie, opowiadający nieznanne lub inaczej odczytane losy znanych historycznych postaci. Spektakl w planowanej formie nigdy nie został wystawiony, jednak Janda zdobyła nagrodę na Festiwalu w Opolu za wykonanie jednej z jego piosenek. Po 1989 roku podjął ponowną próbę realizacji spektaklu, tym razem z Joanną Trzepiecińską – ostatecznie Kamienie w okrojonej wersji (dotyczącej wyłącznie męskich bohaterów) zrealizował samodzielnie jako koncert.

Był wykładowcą w Warszawskiej Szkole Filmowej. Wcześniej był nauczycielem w XVII Liceum Ogólnokształcącym im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Warszawie.

Ostatni koncert Przemysława Gintrowskiego odbył się 1 marca 2012 r. w Centrum Edukacyjnym IPN „Przystanek historia”, w ramach obchodów Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych. Artysta zmarł po długiej i ciężkiej chorobie. Uroczystości pogrzebowe muzyka odbyły się 29 października 2012 r. w warszawskim kościele pw. św. Anny. Prochy Gintrowskiego spoczęły w rodzinnym grobie na cmentarzu w Wilanowie.

Na podstawie art. 5 ustawy pisma oraz postępowania sądowe i administracyjne w sprawach dotyczących ujawnienia w księgach wieczystych oraz uwzględnienia w rejestrach, ewidencjach i dokumentach urzędowych zmiany nazwy dokonanej na podstawie ustawy są wolne od opłat, zaś zmiana nazwy dokonana na podstawie ustawy nie ma wpływu na ważność dokumentów zawierających nazwę dotychczasową.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego. Termin wejścia w życie zarządzenia, ze względu na ważny interes państwa i przytoczoną wyżej argumentację, dotyczącą podstawowych założeń ustawy, oraz z uwagi na bezczynność Miasta w zakresie zmiany nazwy, czyni zadość zasadom demokratycznego państwa prawnego, o których mowa w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1523).

Jednocześnie, na podstawie art. 6 ust. 4 i art. 3 ust. 4 ustawy w związku z art. 98 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875), pouczam, że na zarządzenie zastępcze Miastu przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od dnia doręczenia, wnoszona za pośrednictwem organu, który skarżone zarządzenie wydał.

WOJEWODA MAZOWIECKI

Zdzisław Szipiera